

Bruxelles, 6.10.2015
C(2015) 6713 final

ANNEXES 1 to 5

ANEXE

la Decizia Comisiei

de modificare a Deciziei C(2013) 4879

privind aprobarea orientărilor referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru asistența din partea Fondului european pentru pescuit (2007-2013)

ANEXE

la Decizia Comisiei

de modificare a Deciziei C(2013) 4879

privind aprobarea orientărilor referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru asistența din partea Fondului european pentru pescuit (2007-2013)

Glosar

Din motive de claritate și lizibilitate, următorii termeni au fost folosiți pe tot cuprinsul prezentelor orientări.

<i>Regulamentul privind FEP</i>	Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului din 27 iulie 2006 privind Fondul European pentru Pescuit.
<i>Regulamentul de punere în aplicare</i>	Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei din 26 martie 2007 de stabilire a unor norme detaliate pentru punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului privind Fondul European pentru Pescuit

1. PRINCIPII GENERALE PRIVIND ÎNCHEIEREA

Aceste orientări se aplică referitor la încheierea programelor operaționale din cadrul Fondului european pentru pescuit puse în aplicare în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului privind Fondul european pentru pescuit (denumit în continuare „regulamentul privind FEP”) pentru perioada de programare 2007-2013. În pregătirea prezentelor orientări a fost luată în considerare experiența obținută în urma încheierii programelor cofinanțate în perioada 2000-2006.

Încheierea programelor operaționale vizează reglementarea financiară a angajamentelor bugetare restante ale Uniunii prin plata soldului final către autoritatea competentă aferentă fiecărui program sau prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit de către Comisie statului membru și/sau dezangajarea tuturor soldurilor finale. De asemenea, aceasta se referă la perioada până la care rămân valabile toate drepturile și obligațiile Comisiei și ale statelor membre în ceea ce privește asistența acordată operațiunilor. Încheierea programelor operaționale nu aduce atingere dreptului Comisiei de a impune corecții financiare.

2. PREGĂTIRE ÎN VEDEREA ÎNCHEIERII

2.1. Modificarea deciziilor Comisiei privind programele

Cererea de modificare a unei decizii pentru un program operațional, inclusiv modificarea planului de finanțare pentru transferul de fonduri între axele prioritare ale aceluiași program operațional, poate fi depusă până la data finală de eligibilitate a cheltuielilor, care este 31 decembrie 2015.

Cu toate acestea, în vederea pregătirii din timp a încheierii, Comisia recomandă depunerea oricăror cereri de modificare până la 30 septembrie 2015 cel târziu. Nici data finală de eligibilitate a cheltuielilor, nici termenul pentru depunerea documentelor de încheiere nu vor fi prelungite din cauza timpului necesar pentru prelucrarea cererii de modificare.

3. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

3.1. Data finală de eligibilitate a cheltuielilor și normele aplicabile

În conformitate cu articolul 55 alineatul (1) din regulamentul privind FEP, data finală de eligibilitate a cheltuielilor este 31 decembrie 2015. În conformitate cu articolul 78 alineatul (1) din regulamentul privind FEP, cheltuielile eligibile sunt cheltuieli suportate de beneficiari la punerea în aplicare a operațiunilor și contribuția publică corespunzătoare plătită sau care trebuie plătită beneficiarilor în conformitate cu condițiile de reglementare a contribuției publice. Cheltuielile suportate de beneficiari trebuie să fie însoțite de facturi achitate sau de documente contabile cu valoare probatorie echivalentă. În ceea ce privește operațiunile care nu presupun cheltuieli ale beneficiarului, cheltuielile certificate de către autoritatea de certificare și prezentate Comisiei constituie ajutorul public plătit beneficiarului. În cazul instrumentelor de inginerie financiară, contribuția publică trebuie însă plătită beneficiarului până la sfârșitul perioadei de eligibilitate.

Nu este impus niciun alt termen regulamentar nici pentru selectarea proiectelor de către autoritatea de gestionare, nici pentru angajamentele juridice și financiare de la nivel național.

Cheltuielile eligibile sunt următoarele:

- cheltuielile menționate la articolul 55 alineatul (2) din regulamentul privind FEP;
- cheltuielile menționate la articolul 34 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei de stabilire a unor norme detaliate pentru punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului privind Fondul european pentru pescuit (denumit în continuare „regulamentul de punere în aplicare a FEP”), în contextul instrumentelor de inginerie financiară (a se vedea secțiunea 3.4 din orientări).

Retragerile unor sume care fac obiectul unor nereguli din cererile de plată transmise Comisiei sunt considerate definitive. Nu se permite reintroducerea în cererile de plată a unor sume retrase anterior și care au făcut obiectul unor nereguli, cu excepția cazului în care ulterior s-a constatat că sumele afectate de nereguli erau regulamentare și eligibile.

3.2. Norme specifice pentru eşalonarea proiectelor pe parcursul a două perioade de programare

În scopul de a limita riscul existenței unor proiecte incomplete (și, astfel, neeligibile) la sfârșitul perioadei de eligibilitate, statul membru ar trebui să se asigure că sunt îndeplinite următoarele condiții înainte de a aplica principiul eşalonării:

- proiectul nu a fost selectat de statul membru în cadrul perioadei de programare 2000-2006;
- costul total al fiecărui proiect se ridică la cel puțin 1 milion EUR;
- proiectul are două faze identificabile în mod clar din punct de vedere fizic și financiar. Ar trebui descrise în mod adecvat conținutul fizic al fiecărei faze și alocarea financiară corespunzătoare, iar descrierea ar trebui să facă parte din pista de audit. Alocarea financiară pentru fiecare fază ar trebui stabilită făcând referire la elementele fizice ale fiecărei faze, pentru a se evita declararea de două ori a acelorași cheltuieli către Comisie;
- a doua fază a proiectului este eligibilă pentru finanțare în temeiul regulamentului privind FEP în perioada 2014-2020¹.

A doua fază a proiectului trebuie să fie conformă cu toate normele aplicabile perioadei 2014-2020.

Statul membru ar trebui să indice în raportul final de punere în aplicare (a se vedea secțiunea 5.2 din orientări) că a fost asumat un angajament juridic și financiar necesar pentru a finaliza și a face operațională a doua fază (și, prin urmare, întregul proiect) în perioada 2014-2020.

Dacă statul membru nu poate finaliza un proiect, nu-l poate face operațional și nu-l poate pune în funcțiune, se poate aplica o corecție financiară pentru recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit.

¹ Pot fi avute în vedere finanțări din cadrul altor instrumente ale Uniunii, dacă sunt îndeplinite toate condițiile de eşalonare a proiectelor specificate în secțiunea 3.2 din orientări.

În contextul încheierii, nu este necesar să se comunice Comisiei o listă cu astfel de proiecte care acoperă două perioade de programare, însă, la cerere, statele membre ar trebui să fie capabile să furnizeze o astfel de listă (a se vedea secțiunea 5.2.6 din orientări). În orice caz, statul membru ar trebui să cuantifice în raportul final de punere în aplicare (a se vedea secțiunea 5.2 din orientări) suma totală implicată în toate aceste proiecte eşalonate exprimată ca suma totală a cheltuielilor certificate plătite și contribuția aferentă a Uniunii.

3.3. Proiecte nefuncționale

La momentul depunerii documentelor de încheiere, statele membre trebuie să se asigure că toate proiectele incluse în program funcționează, ceea ce înseamnă că sunt finalizate și în uz, fiind considerate astfel eligibile².

Statul membru poate decide, în mod excepțional și de la caz la caz, cu condiția să existe o justificare adecvată, să includă proiecte nefuncționale în declarația finală de cheltuieli. În acest scop, ar trebui să ia în considerare motivele pentru care un proiect este nefuncțional și să verifice dacă impactul financiar al proiectului justifică acest tratament special prin verificarea îndeplinirii tuturor condițiilor de mai jos:

- costul total al fiecărui proiect se ridică la cel puțin 5 milioane EUR și
- contribuția fondurilor la cheltuielile pentru aceste proiecte nefuncționale nu poate fi mai mare de 10% din alocarea totală pentru programul operațional.

Statul membru ar trebui să se angajeze să finalizeze toate aceste proiecte nefuncționale în termen de cel mult doi ani de la termenul de depunere a documentelor de încheiere și să se angajeze să ramburseze cofinanțarea alocată din partea Uniunii în caz de nefinalizare a unor astfel de proiecte în termenul de doi ani.

Statele membre trebuie să furnizeze, împreună cu raportul final, o listă a acestor proiecte nefuncționale reținute în programul operațional (a se vedea secțiunea 5.2.7 din orientări). Ulterior, statul membru ar trebui să introducă monitorizarea îndeaproape a acestor proiecte nefuncționale și să raporteze Comisiei o dată la șase luni cu privire la proiectele deja finalizate, precum și cu privire la măsurile luate, inclusiv etapele în vederea finalizării proiectelor restante.

În termen de doi ani de la termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere pentru programul în cauză, statul membru trebuie să furnizeze Comisiei informațiile necesare cu privire la finalizarea și aspectul operațional al acestor proiecte reținute în programul operațional. În cazul în care aceste proiecte sunt nefuncționale până la acest termen, Comisia va proceda la recuperarea fondurilor alocate întregului proiect. În cazul în care statul membru nu este de acord cu recuperarea, Comisia va proceda la o corecție financiară în conformitate cu articolul 97 din regulamentul privind FEP³.

² Un proiect care a îndeplinit cerința de la articolul 56 alineatul (1), dar nu mai funcționează la momentul încheierii programului operațional, nu este considerat ca fiind un proiect nefuncțional.

³ Hotărârile Tribunalului confirmă că Comisia are dreptul să aplice corecții financiare în cazul proiectelor nefuncționale. A se vedea cauza T-60/03 „*Regione Siciliana c/Commission*” (Rec. 2005, P. II-04139), unde Tribunalul a confirmat motivele pentru a efectua o corecție financiară adoptată de Comisie pe baza articolului 24 din Regulamentul (CE) nr. 4253/88 din cauza absenței funcționalității proiectului cofinanțat (în special punctele 82, 83 și 99-102 din hotărâre).

3.4. Reguli specifice de eligibilitate aplicabile instrumentelor de inginerie financiară în conformitate cu articolul 34 din regulamentul de punere în aplicare a FEP

În conformitate cu articolul 34 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare a FEP, cheltuielile eligibile la încheiere sunt valoarea totală a următoarelor elemente:

- (1) plățile efectuate pentru investițiile în întreprinderi din partea unor instrumente de inginerie financiară pentru întreprinderi;
- (2) garanțiile furnizate, inclusiv sumele angajate ca garanții prin fonduri de garanții;
- (3) costurile de gestionare eligibile.

Întrucât cererea finală de plată trebuie depusă până la 31 martie 2017, iar după data de 31 martie 2017 nu mai pot fi declarate niciun fel de cheltuieli suplimentare, încheierea în sensul articolului 34 alineatul (2) trebuie înțeleasă ca data finală de depunere a cererilor de plată. Pentru ca autoritatea de audit să dispună de suficient timp pentru a-și efectua activitatea în vederea întocmirii declarației de încheiere, cererea de plată a soldului final și declarația finală de cheltuieli ar trebui transmise autorității de audit cu mult timp înainte (se recomandă ca aceste documente să fie trimise autorității de audit cu cel puțin trei luni înainte de termenul de 31 martie 2017).

Pentru ca la încheiere cheltuielile să fie considerate eligibile, autoritățile naționale trebuie să aibă siguranța că contribuția plătită destinatarului final este folosită în scopul preconizat. Nu este însă necesar ca destinatarul final să fi finalizat punerea în aplicare a unei activități de investiție sprijinite prin instrumentul de inginerie financiară până la data depunerii documentelor de încheiere.

În conformitate cu articolul 34 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare a FEP, cheltuielile eligibile la încheiere sunt investițiile efectuate din contribuția plătită din programul operațional către destinatarii finali și costurile și comisioanele de administrare eligibile. Nu se consideră că resursele returnate către instrumentele de inginerie financiară din investiții la nivelul destinatarilor finali mai reprezintă o contribuție din programul operațional. Astfel de resurse ar trebui tratate în conformitate cu articolul 34 alineatul (4) din regulamentul de punere în aplicare a FEP în scopul de a se asigura efectul de reînnoire al contribuțiilor din program investite prin intermediul instrumentelor de inginerie financiară la nivelul destinatarilor finali. Reutilizarea acestor resurse pentru investiții ulterioare, care nu trebuie să respecte niciun termen, nu poate fi declarată însă la încheiere ca fiind cheltuială eligibilă.

3.4.1. Eligibilitatea cheltuielilor și contribuția programului operațional în cazul garanțiilor

În cazul garanțiilor, valoarea cheltuielilor eligibile la încheiere este valoarea garanțiilor furnizate, inclusiv sumele angajate ca garanții.

3.4.2. Eligibilitatea costurilor de gestionare

Costurile sau onorariile de gestiune suportate și plătite până la 31 martie 2017 sunt eligibile în conformitate cu articolul 34 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare a FEP, în limitele stabilite la articolul 35 alineatul (4) din regulamentul de punere în aplicare a FEP.

3.4.3. *Eligibilitatea subvențiilor la rata dobânzii și a contribuțiilor la comisioanele de garantare capitalizate utilizate în combinație cu instrumente de inginerie financiară*

Subvențiile la rata dobânzii și contribuțiile la comisioanele de garantare pot fi considerate o parte a instrumentului de inginerie financiară și a investițiilor rambursabile, în sensul articolului 34 din regulamentul de punere în aplicare a FEP, numai atunci când sunt asociate și combinate cu împrumuturi sau garanții FEP în cadrul unui singur pachet de finanțare.

Plățile pentru subvențiile la rata dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare pot fi solicitate la încheierea programului în temeiul articolului 34 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare a FEP odată ce subvențiile sunt utilizate. Cheltuielile eligibile reprezintă plata subvențiilor la rata dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare către intermediarul financiar sau destinatarul final privind împrumuturile sau garanțiile restante.

Subvențiile la rata dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare care trebuie plătite după depunerea cererii finale de plată pot fi declarate ca fiind cheltuieli eligibile în temeiul articolului 34 alineatul (4) din regulamentul de punere în aplicare a FEP în legătură cu împrumuturile sau cu orice alte instrumente de risc, a căror valabilitate depășește termenul de depunere a cererii finale de plată, dacă următoarele patru condiții sunt respectate:

- subvențiile la rata dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare sunt asociate și combinate cu împrumuturi sau garanții FEP într-un singur pachet de finanțare;
- subvențiile la rata dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare sunt, în cazul împrumuturilor sau al altor instrumente de risc, acordate pentru investiții la nivelul destinatarilor finali până la 31 martie 2017;
- subvențiile la rata dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare capitalizate sunt calculate până la 31 martie 2017 ca totalul obligațiilor reduse de plată și
- valoarea totală a subvențiilor la rata dobânzii sau a contribuțiilor la comisioanele de garantare capitalizate este transferată într-un cont de garanție deschis în numele autorității de gestionare sau al organismului care pune în aplicare instrumentul de inginerie financiară cu instituțiile financiare din statele membre UE.

Orice resurse reziduale rămase în contul de garanție (inclusiv subvenții care nu au fost plătite ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor de plată sau a rambursărilor anticipate și orice dobânzi acumulate) sunt utilizate în conformitate cu articolul 34 alineatul (3) din regulamentul de punere în aplicare a FEP pentru finanțarea instrumentelor de inginerie financiară pentru întreprinderi mici și mijlocii, inclusiv microîntreprinderi.

Autoritatea de gestionare ar trebui să declare separat în raportul final cheltuielile eligibile legate de subvențiile la rata dobânzii sau de contribuțiile la comisioanele de garantare capitalizate.

3.4.4. *Eventualele reduceri ale cheltuielilor eligibile*

3.4.4.1 Taxele legate de acorduri plătite de către destinatarul final și care se suprapun cu costurile de gestionare eligibile

Dacă taxele legate de acorduri sau alte costuri administrative ale instrumentului de inginerie financiară imputate beneficiarilor finali se suprapun cu costurile sau taxele de gestionare declarate drept cheltuieli eligibile pentru rambursare de la FEP, suma corespunzătoare este scăzută din cheltuielile eligibile solicitate de la FEP în conformitate cu articolul 34 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare a FEP.

3.3.4.2 Dobânda generată de plățile din programul operațional

Dobânda generată de plățile din programul operațional pentru instrumentul de inginerie financiară, inclusiv fondurile de participare, care pot fi atribuite contribuției din FEP și care, la încheierea parțială sau finală a programului operațional, nu au fost utilizate în conformitate cu dispozițiile articolului 34 alineatul (2) și alineatul (3) din regulamentul de punere în aplicare a FEP ar trebui dedusă din cheltuielile eligibile.

3.5. Reguli specifice de eligibilitate aplicabile conturilor blocate în conformitate cu articolul 27 alineatul (1) litera (d) din regulamentul privind FEP

Sprrijinul acordat pentru pensionarea anticipată [numai pentru pensionare sau și pentru alt gen de plecare din sectorul de pescuit? Ar trebui să fie clar.] în conformitate cu articolul 27 alineatul (1) litera (d) din regulamentul privind FEP trebuie să fie eligibil pentru o contribuție din partea FEP, chiar și în cazurile în care acesta este vărsat beneficiarilor după 31 decembrie 2015, cu condiția ca respectiva contribuție să fie rezervată acestui scop, într-un cont blocat înainte de această dată.

3.6. Aderarea Croației

Deoarece Croația a aderat la Uniune în iulie 2013, adică spre sfârșitul perioadei de programare, Tratatul de aderare prevede dispozițiile și modalitățile care urmează a fi aplicate în cazul Croației în contextul punerii în aplicare a FEP (capitolul 5 din anexa III la Tratatul de aderare⁴).

4. DEPUNEREA DOCUMENTELOR DE ÎNCHEIERE

4.1. Documentele de încheiere

În ceea ce privește plata soldului final, articolul 86 alineatul (1) din regulamentul privind FEP prevede că statele membre trebuie să înainteze pentru programul operațional următoarele trei documente („documentele de încheiere”):

- (1) o cerere de plată a soldului final și o declarație de cheltuieli în conformitate cu dispozițiile articolului 78;
- (2) raportul final de punere în aplicare a programului operațional, inclusiv informațiile prevăzute la articolul 67;
- (3) o declarație de încheiere însoțită de raportul final de control menționat la articolul 61 alineatul (1) litera (f).

Statele membre se asigură că informațiile financiare conținute în toate documentele de mai sus, precum și în SFC2007, sunt aliniate.

⁴ JO L 112, 24.4.2012

4.2. Termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere

Documentele de încheiere ar trebui să fie depuse până la 31 martie 2017, după cum se prevede la articolul 86 alineatul (1) din regulamentul privind FEP, care acoperă și operațiunile suspendate din cauza unor proceduri judiciare sau administrative. Statele membre ar trebui să continue să transmită în mod regulat cereri de plăți intermediare chiar și atunci când valoarea totală a plăților de prefinanțare și intermediare a atins 95% din contribuția din FEP la programul operațional. Pentru a facilita activitatea autorității de audit, se recomandă ca statele membre să trimită ultima cerere de plată intermediară până la 30 iunie 2016⁵.

Comisia va trimite o scrisoare statelor membre cu două luni înainte de termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere pentru un program operațional, informându-le cu privire la consecințele depunerii cu întârziere a documentelor de încheiere.

Toate cele trei documente fac parte din pachetul de încheiere. Comisia va dezangaja automat acea parte din angajament pentru care nu a primit niciunul dintre documentele de încheiere menționate la secțiunea 4.1 din orientări până la 31 martie 2017. În acest caz, încheierea programului operațional se va desfășura pe baza ultimelor informații de care dispune Comisia (ultima plată intermediară și declarația de cheltuieli, cel mai recent raport anual de execuție admisibil și cel mai recent raport admisibil de control anual).

Nedepunerea raportului final de execuție și a declarației de încheiere indică o deficiență gravă în sistemul de gestionare și control al programului operațional ce pune în pericol contribuția din partea Uniunii care a fost deja acordată programului operațional. Prin urmare, în caz de nedepunere a acestor documente, Comisia ar putea demara o corecție financiară în conformitate cu articolul 97 din regulamentul privind FEP.

Depunerea documentelor ar trebui efectuată doar pe cale electronică și nu se va accepta depunerea pe suport de hârtie. Acest aspect este în concordanță cu dispozițiile articolului 66 alineatul (4) și ale articolului 75 alineatul (4) din regulamentul privind FEP, precum și cu dispozițiile articolului 65 alineatul (1) litera (b), ale articolului 65 alineatul (1) litera (e) și ale articolului 65 alineatul (2) litera (g) din regulamentul de punere în aplicare a FEP. Comisia va considera că documentele au fost primite la timp în cazul în care informațiile corespunzătoare au fost depuse, validate și trimise în SFC2007. După ce toate documentele au fost trimise, statele membre vor primi o confirmare de primire din partea SFC2007 care indică ora și data la care au fost primite documentele.

În conformitate cu articolul 3 din Regulamentul delegat (UE) nr. 2015/895 al Comisiei din 2 februarie 2015, statul membru nu ar trebui să prezinte raportul anual de execuție pentru anul 2015.

În decembrie 2015, statele membre ar trebui să prezinte ultimul raport anual de control.

4.3. Modificarea documentelor după termenul limită pentru depunere

Statele membre nu vor fi autorizate să modifice niciunul dintre documentele de încheiere menționate la articolul 86 alineatul (1) din regulamentul privind FEP după termenul limită de depunere a acestora (31 martie 2017), cu excepția situațiilor în care trebuie să corecteze erori materiale.

⁵ În scopul de a se asigura că autoritatea de audit este în măsură să acopere cheltuielile declarate în 2016 și având în vedere termenul de 31 martie 2017 pentru prezentarea declarației de încheiere.

În ceea ce privește declarația de cheltuieli și cererea de plată a soldului final, statele membre nu pot depune noi cheltuieli, dar pot să reducă valoarea soldului prin retragerea cheltuielilor.

Comisia poate solicita unui stat membru să corecteze cererea de plată a soldului final sau declarația de cheltuieli, în măsura în care aceasta implică prezentarea de informații suplimentare sau efectuarea de corecții tehnice, în cazul în care aceste informații suplimentare și corecții se referă la cheltuieli prezentate Comisiei înainte de termenul limită de depunere. În acest caz, Comisia va da statului membru un termen de două luni pentru a efectua corecția. În cazul în care corecția nu este făcută în termenul de două luni, Comisia va proceda la încheiere pe baza informațiilor disponibile.

4.4. Disponibilitatea documentelor

În conformitate cu articolul 87 din regulamentul privind FEP, autoritatea de gestionare se asigură că toate documentele justificative referitoare la cheltuielile și auditurile programului operațional în cauză sunt păstrate la dispoziția Comisiei și a Curții de Conturi timp de trei ani de la încheierea programului operațional, astfel cum s-a comunicat de către Comisie în conformitate cu articolul 86 alineatul (5) din regulamentul privind FEP.

Perioada de 3 ani se suspendă fie în cazul unei proceduri judiciare, fie la cererea motivată corespunzător a Comisiei.

Autoritatea de gestionare ar trebui să pună la dispoziția Comisiei, la cerere, o listă a tuturor activităților operaționale finalizate pe întreaga perioadă de trei ani de la încheierea programului operațional.

5. CONȚINUTUL DOCUMENTELOR DE ÎNCHEIERE

5.1. Declarația certificată de cheltuieli finale, cererea de plată finală

5.1.1. Principiu general

Declarația certificată de cheltuieli finale, inclusiv cererea de plată finală, ar trebui să fie întocmite în conformitate cu modelul prevăzut în anexa IX partea B la regulamentul de punere în aplicare a FEP.

Ar putea apărea discrepanțe între plățile din partea Uniunii pentru o prioritate și contribuția efectivă din FEP la operațiune. Aceasta este o consecință a flexibilității pe care o are autoritatea de gestionare în aplicarea unor rate de cofinanțare diferite pentru operațiuni individuale, astfel cum se menționează la articolul 53 alineatele (5), (6), (7), (8) și (9) din regulamentul privind FEP.

Cu toate acestea, în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare a FEP, valoarea contribuției publice (astfel cum este declarată în „declarația certificată de cheltuieli finale”) plătite beneficiarilor ar trebui să fie la finalul perioadei de programare cel puțin egală cu contribuția plătită de Comisie pentru programul operațional și, în conformitate cu articolul 80 din regulamentul privind FEP, statele membre ar trebui să se asigure că beneficiarii primesc valoarea totală a contribuției publice cât mai repede posibil și în întregime.

Ar trebui remarcat faptul că, în conformitate cu articolul 77a din regulamentul privind FEP, suma plătită prin intermediul plăților intermediare și a plății soldului final al programului ar trebui să nu fie mai mare decât contribuția publică și valoarea maximă a asistenței din FEP pentru fiecare prioritate și obiectiv ale programului. Prin urmare, nu

este posibil, în baza articolului 77a din regulamentul privind FEP, să se acorde același tip de flexibilitate ca cel acordat la încheierea programelor pentru perioada 2000-2006 (10% flexibilitate cu privire la calcularea contribuției finale la nivelul priorităților)⁶.

5.1.2. *Gestiunea financiară pentru anumite state membre vizate de Regulamentul (UE) nr. 387/2012 (finanțare complementară)*

Articolul 77 alineatul (2) din regulamentul privind FEP [astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 387/2012)] permite Comisiei să plătească o sumă mai mare în anumite condiții pentru fiecare cerere de plată prezentată de statele membre care se confruntă cu dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea financiară. Această sumă este calculată prin aplicarea unui supliment de 10 puncte procentuale la rata de cofinanțare aplicabilă.

Pentru a calcula plățile intermediare și plata soldului final după ce statul membru încetează să beneficieze de asistență financiară, Comisia nu ar trebui să ia în considerare sumele majorate plătite unui stat membru în perioada în care acesta a beneficiat de fondurile suplimentare.

Cu toate acestea, contribuția UE nu ar trebui să fie mai mare decât contribuția publică și suma maximă a intervenției din partea FEP pentru fiecare axă și obiectiv prioritar, astfel cum se prevede în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional.

5.1.3. *Recuperări (inclusiv după depunerea documentelor de încheiere) și nereguli*

La încheiere, declarația anuală care trebuie trimisă prin intermediul SFC2007 (în conformitate cu anexa X la regulamentul de punere în aplicare a FEP⁷) până la 31 martie 2017 și care acoperă anul 2016 va fi tratată după cum urmează:

- sumele indicate în anexa X alineatul (3) „recuperări în curs” trebuie incluse în cererea de plată finală; cu toate acestea, ele nu vor fi plătite, însă pot reprezenta un angajament restant pentru Comisie. Atunci când au fost inițiate proceduri pentru recuperarea unor cheltuieli declarate, sumele aferente se declară ca recuperări restante. Acestea nu se declară ca operațiuni suspendate din considerente juridice și administrative⁸, deoarece aceste cazuri vizează numai sumele pe care statul membru nu le-a putut declara. Statele membre ar trebui să informeze Comisia cu privire la rezultatul recuperărilor restante;
- pentru sumele declarate în conformitate cu anexa X punctul (4) ca „sume nerecuperabile”, în cazul în care statul membru solicită ca partea Uniunii să fie suportată de bugetul general al Uniunii Europene, Comisia va efectua o examinare corespunzătoare a fiecărui caz în parte; În această privință, Comisia fie (a) va informa în scris statul membru cu privire la intenția sa de a deschide o anchetă cu privire la suma respectivă, fie (b) va solicita statului membru să continue procedura de recuperare fie(c) va accepta ca partea Uniunii să fie suportată de bugetul general al Uniunii Europene:

⁶ Decizia Comisiei C(2009)960 din 11 februarie 2009 de modificare a orientărilor privind încheierea asistenței (2000-2006) din fondurile structurale, aprobată prin Decizia C(2006)3424 din 1 august 2006.

⁷ Regulamentul (UE) nr. 1249/2010 al Comisiei.

⁸ Conform dispozițiilor de la articolul 93 din regulamentul privind FEP, excepția de la dezangajarea automată se aplică sumelor pe care autoritatea de certificare nu a fost în măsură să le declare Comisiei din cauza unor operațiuni suspendate ca urmare a unei proceduri judiciare sau a unei căi de atac administrative cu efect suspensiv, întrucât, după cum s-a menționat anterior, recuperările restante se referă la sumele declarate către Comisie.

- un angajament va rămâne deschis pentru sumele declarate în temeiul anexei X punctul (4) pentru care Comisia a solicitat informații suplimentare, a inițiat o anchetă cu privire la suma respectivă sau a solicitat ca statul membru să continue procedura de recuperare;
- statele membre ar trebui să se asigure că sumele indicate în anexa X punctul (4), pentru care statul membru nu a solicitat Uniunii să își ia partea din pierdere, sunt deduse din declarația de cheltuieli finale.

Cu toate acestea, orice sume recuperate după încheiere ar trebui să fie rambursate Comisiei.

5.1.4. *Conturile blocate*

Valoarea cumulată a primelor de pensionare anticipată care se vor face la momentul încheierii din conturile blocate va fi inclusă și identificată în mod clar în declarația certificată de cheltuieli finale și în cererea de plată finală.

5.2. **Raportul final de punere în aplicare**

5.2.1. *Principiu general*

Raportul final trebuie să conțină informațiile menționate la articolul 67 alineatul (2) din regulamentul privind FEP. Acesta ar trebui să aibă aceeași structură ca raportul anual de execuție, deoarece ambele documente se bazează pe același model prevăzut în anexa XIV la regulamentul de punere în aplicare a FEP. Acesta trebuie să prezinte date agregate și informații pentru întreaga perioadă de punere în aplicare.

5.2.2. *Admisibilitate, aprobare și termene limită*

Regulamentul privind FEP nu furnizează niciun termen limită pentru verificarea admisibilității raportului final. De asemenea, nu conține dispoziții cu privire la ce se întâmplă în cazul în care un raport nu este admisibil. În plus, acesta se referă la raportul admisibil ca la un raport care conține toate informațiile necesare menționate la articolul 67 alineatul (2). Luând în considerare faptul că acceptarea raportului final este, de asemenea, făcută în conformitate cu dispozițiile articolul 67 alineatul (2), admisibilitatea și acceptarea pot fi considerate ca fiind aceleași în contextul exercițiului de încheiere și cei doi termeni ar trebui considerați interșanjabili.

Prin urmare, Comisia are cinci luni de la data primirii raportului final pentru a confirma admisibilitatea acestuia sau pentru a furniza observații statelor membre, în cazul în care nu este satisfăcută de conținutul său și solicită ca acesta să fie revizuit. Raportul final va fi considerat admisibil/acceptat numai în cazul în care toate observațiile Comisiei au fost abordate în mod satisfăcător.

Regulamentul prevede termenul până la care Comisia trebuie să își prezinte observațiile statelor membre, dar nu prevede un calendar pentru răspunsul din partea statului membru. Prin urmare, este necesar să se stabilească un cadru pentru dialogul între Comisie și statul membru.

Odată ce Comisia a transmis observații privind raportul final, statul membru va dispune de două luni pentru a răspunde și furniza informațiile necesare. În cazul în care statul membru nu poate respecta acest termen, acesta ar trebui să informeze Comisia în mod corespunzător, iar termenul poate fi prelungit cu o nouă perioadă de două luni.

În cazul în care statul membru nu este în măsură să îmbunătățească raportul final, Comisia îl va respinge și va efectua încheierea pe baza documentelor disponibile. În

același timp, Comisia poate aplica unele corecții financiare în contextul articolului 97 din regulamentul privind FEP.

Obiectivul este de a avea raportul final revizuit și acceptat de către Comisie în termen de un an de la data primirii acestuia.

5.2.3. *Raportarea cu privire la finanțarea complementară*

În pofida faptului că articolul 77 din regulamentul privind FEP (astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 387/2012) nu prevede în mod explicit obligația statelor membre de a raporta cu privire la utilizarea sumelor care rezultă din fondurile suplimentare, deoarece articolul 76 alineatul (6) [astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 387/2012] prevede obligația statelor membre de a furniza informații cu privire la utilizarea sumelor care rezultă din fondurile suplimentare în rapoartele anuale, iar raportul final cumulează toate informațiile furnizate deja în rapoartele anuale, raportul final trebuie să conțină un rezumat al informațiilor solicitate la articolul 76 alineatul (6).

5.2.4. *Raportarea cu privire la instrumentele de inginerie financiară*

Raportul final ar trebui să furnizeze, sub formă narativă, o descriere sumară a instrumentului (instrumentelor) de inginerie financiară și a măsurilor de punere în aplicare. În scopul raportării finale, „acordurile de punere în aplicare” ar trebui interpretate în sens larg pentru a îndeplini obiectivul general de a oferi o imagine de ansamblu echilibrată a performanței instrumentelor de inginerie financiară în perioada de programare 2007-2013.

Raportul final trebuie să includă următoarele informații:

- (1) numărul și tipul de fonduri stabilite în cursul perioadei de programare;
- (2) identitatea furnizorilor cofinanțatori naționali și tipul de cofinanțare națională (împrumut, contribuții în natură). Toate fondurile de co-investiție ar trebui să fie identificate în mod clar;
- (3) data semnării și durata acordurilor de finanțare care stau la baza operațiunii;
- (4) informații cu privire la procedura de selecție pentru gestionarul fondului de participare, administratorii fondurilor și destinatarii finali;
- (5) tipurile de produse oferite și destinatarii finali vizați;
- (6) informații privind retragerile resurselor programului operațional din instrumentele de inginerie financiară;
- (7) cuantumul subvențiilor la rata dobânzii și a contribuțiilor la comisioanele de garantare capitalizate (menționate în secțiunea 3.4.3);
- (8) dobânda generată de plățile din programul operațional și care poate fi atribuită FEP;
- (9) o scurtă evaluare globală a performanței în ceea ce privește contribuția sa la realizarea obiectivelor programului operațional și a priorității în cauză;
- (10) informații privind resursele rămase inclusiv:
 - (a) valoarea resurselor rămase (fonduri reziduale și valoarea investițiilor și participărilor înregistrate înainte de depunerea documentelor de încheiere) care poate fi atribuită resurselor FEP la 31 decembrie 2015,

- (b) data lichidării (după cum se prevede în acordul de finanțare) și a acumulării resurselor rămase,
 - (c) informațiile privind reutilizarea resurselor rămase ce pot fi atribuite FEP specificând autoritatea competentă care răspunde de gestionarea resurselor rămase, forma de refolosire, scopul, zona geografică în cauză și durata preconizată.
- (11) în măsura în care instrumentele financiare au întâmpinat dificultăți specifice și/sau nu au reușit să atingă obiectivele principale conținute în planurile de afaceri aferente, raportul final trebuie să conțină un scurt rezumat al principalelor motive pentru astfel de dificultăți și natura, calendarul și eficiența acțiunilor de remediere întreprinse (după caz) de autoritatea de gestionare, administratorul fondului de participare sau administratorul fondului.

Informațiile numerice suplimentare ar trebui să fie furnizate utilizând modelul de raportare din anexa I la orientări.

5.2.5. *Raportarea rezultatelor*

Pe parcursul perioadei de punere în aplicare, statele membre au fost invitate, în contextul rapoartelor anuale de punere în aplicare, să includă, în conformitate cu articolul 67 alineatul (2) din regulamentul privind FEP, informații detaliate cu privire la progresele realizate în punerea în aplicare a programului operațional. Aici sunt incluse informațiile referitoare la fiecare axă prioritară în raport cu obiectivele specifice și verificabile aferente, utilizându-se indicatorii menționați în programul operațional.

În plus, statele membre, în contextul evaluării rapoartelor anuale de punere în aplicare, au fost invitate să explice toate divergențele/progresele înregistrate în raport cu obiectivele stabilite și să modifice obiectivele care au fost stabilite în mod necorespunzător.

Cu toate acestea, obiectivele de performanță ar trebui să fie menținute cât mai mult posibil, pentru a se evita o scădere a intervențiilor. În cererea de modificare, statele membre ar trebui să se asigure că obiectivele revizuite sunt exacte, în special în cazul în care aceste obiective nu au fost corect stabilite în primul rând. Cu toate acestea, obiectivele nu ar trebui să fie modificate pentru a se adapta la performanță, adică scopul nu este acela de a modifica obiectivul pentru a-l aduce la nivelul performanței reale.

La încheiere, în cazul în care indicatorii raportați în raportul final par să devieze semnificativ (și anume, cu mai mult de 25 %) de la obiectivele stabilite în programul operațional, statul membru trebuie să furnizeze o explicație și o justificare a motivului pentru care obiectivul nu a fost îndeplinit și motivul pentru care nu au fost luate măsuri corective pe parcursul perioadei de punere în aplicare. Aceasta ar trebui să fie sub forma unui rezumat de cel mult 3 pagini.

5.2.6. *Eșalonarea proiectelor*

La cerere, statele membre ar trebui să furnizeze o listă de proiecte care urmează a fi eșalonate (a se vedea secțiunea 3.2 din orientări), folosind modelul din anexa V la orientări.

5.2.7. *Proiecte nefuncționale*

Statele membre ar trebui să prezinte împreună cu raportul final o listă de proiecte nefuncționale (a se vedea secțiunea 3.3 din orientările privind proiectele nefuncționale) folosind modelul din anexa II la orientări.

5.2.8. *Utilizarea dobânzilor*

În conformitate cu articolul 81 alineatul (3) din regulamentul privind FEP, orice dobândă generată de prefinanțare, la orice nivel (organism central, organism intermediar), este considerată o resursă pentru statul membru sub forma unei contribuții publice naționale și este folosită pentru operațiuni decise de autoritatea de gestionare în cadrul programului operațional respectiv.

5.2.9. *Raportarea cu privire la conturile blocate*

Această secțiune va descrie integral procedura pentru utilizarea conturilor blocate pentru a plăti prime de pensionare anticipată, astfel cum se prevede la articolul 27 alineatul (1) litera (d) din regulamentul privind FEP. Ea va conține, de asemenea, informații care permit identificarea tuturor beneficiarilor, sumele și datele de plată preconizate. În sfârșit, ea va include un angajament al autorității de gestionare:

- (a) de a raporta anual, după depunerea documentelor de încheiere, cu privire la utilizarea fondurilor până la efectuarea ultimelor plăți către beneficiari;
- (b) dacă se constată că beneficiarii nu îndeplinesc condițiile de finanțare, de a înceta plata primelor corespunzătoare și, dacă este cazul, de a recupera cheltuielile neeligibile;
- (c) de a nu transfera ulterior fonduri neutilizate sau rambursate către alte operațiuni, ci de a le restitui bugetului UE.

5.3. **Declarația de încheiere**

5.3.1. *Principiu general*

În conformitate cu articolul 61 alineatul (1) litera (f) din regulamentul privind FEP, declarația de încheiere este pregătită de către autoritatea de audit și transmisă Comisiei, cel târziu până la 31 martie 2017. Aceasta evaluează valabilitatea cererii de plată a soldului final, precum și legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente vizate de declarația finală de cheltuieli, care este însoțită de un raport final de control.

Declarația de încheiere se bazează pe toate lucrările de audit desfășurate de către sau sub responsabilitatea autorității de audit în conformitate cu strategia de audit, potrivit articolului 44 alineatul (3) din regulamentul de punere în aplicare a FEP. Această activitate include auditurile efectuate de către autoritatea de audit după 1 iulie 2015 [articolul 61 litera (e) punctul (i) din regulamentul privind FEP], iar raportul final de control ar trebui să includă informațiile conexe. Aceasta înseamnă că autoritatea de audit trebuie să raporteze pe baza lucrărilor de audit efectuate până la 1 iulie 2015 și, de asemenea, cu privire la activitatea de audit desfășurată în perioada 1 iulie 2015 - 31 decembrie 2016. Auditurile operațiunilor efectuate de autoritatea de audit în conformitate cu articolul 42 din regulamentul de punere în aplicare a FEP în această perioadă vor acoperi cheltuielile declarate în 2015 și 2016⁹.

Articolul 44 alineatul (3) din regulamentul de punere în aplicare a FEP prevede, de asemenea, că declarația de încheiere și raportul final de control sunt elaborate în

⁹ În scopul de a se asigura că autoritatea de audit este în măsură să acopere cheltuielile declarate în 2016 și având în vedere termenul de 31 martie 2017 pentru depunerea declarației de încheiere, se recomandă ca autoritatea de certificare să depună ultima cerere de plată intermediară până la 30 iunie 2016 cel târziu, asigurându-se astfel că după această dată nu se vor mai declara noi cheltuieli Comisiei înainte de depunerea cererii de plată finală.

conformitate cu modelul stabilit în anexa VII la regulamentul de punere în aplicare a FEP.

În conformitate cu articolul 44 alineatul (4) din regulamentul de punere în aplicare a FEP, în cazul în care există o limitare a domeniului de aplicare a examinării sau în cazul în care nivelul de cheltuieli neregulate constatate nu permite furnizarea unui aviz fără rezerve în declarația de încheiere, autoritatea de audit ar trebui să prezinte motivele care stau la baza acestei situații și să estimeze amploarea problemei și impactul său financiar.

Procedurile de pregătire a declarațiilor de încheiere au fost furnizate Comisiei în contextul exercițiului de evaluare a conformității, așa cum rezultă din articolul 49 litera (e) din regulamentul de punere în aplicare a FEP. Orice modificări ulterioare ale acestor proceduri ar trebui comunicate Comisiei în contextul rapoartelor anuale de control.

În cazul în care statul membru a solicitat încheierea parțială (nota EFFC/36/2009) pe parcursul perioadei de programare, autoritatea de audit ar trebui să precizeze în raportul final de control toate neregulele constatate după încheierea parțială și referitoare la operațiunile supuse încheierii parțiale; în acest caz, autoritatea de audit ar trebui să confirme de asemenea în raportul final de control că corecțiile financiare aplicate de Comisie în temeiul articolului 97 au fost nete, astfel cum este stabilit la articolul 85 alineatul (3) din regulamentul privind FEP.

5.3.2. *Admisibilitate, aprobare și termene limită*

În conformitate cu articolul 86 alineatul (3) din regulamentul privind FEP, Comisia ar trebui să informeze statul membru despre avizul său privind conținutul declarației de încheiere în termen de cinci luni de la data primirii; declarația de încheiere este considerată ca fiind acceptată în absența observațiilor Comisiei în respectiva perioadă de cinci luni.

Ca și în cazul procedurii de dialog stabilite pentru raportul final, odată ce Comisia a transmis observații privind declarația de încheiere, statul membru va dispune de două luni pentru a răspunde și a furniza informațiile necesare. În cazul în care statul membru nu poate respecta acest termen, acesta ar trebui să informeze Comisia cu privire la acest lucru, iar termenul poate fi prelungit pentru o nouă perioadă de două luni, cu excepția cazului în care se solicită statului membru o activitate de audit suplimentară, caz în care termenul poate fi extins pentru perioada considerată necesară pentru a efectua această activitate. Declarația de încheiere va fi considerată ca acceptată numai în cazul în care toate observațiile Comisiei au fost abordate.

Obiectivul este de a avea declarația de încheiere revizuită și acceptată de Comisie în termen de un an de la data la care a fost primită, cu excepția cazurilor în care cererea pentru activități de audit suplimentare necesită o perioadă mai lungă de timp.

Incapacitatea de a depune declarația de încheiere indică o deficiență gravă în sistemul de gestionare și control al programului care pune în pericol contribuția din partea Uniunii deja acordată programului în sensul articolului 97 din regulamentul privind FEP. Depunerea unei declarații de încheiere care nu evaluează corect valabilitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente vizate de declarația finală de cheltuieli ar putea duce la aceeași concluzie.

În astfel de cazuri și atunci când declarația de încheiere prezintă nereguli sau deficiențe de sistem care nu sunt corectate înainte de încheiere, Comisia poate lua în considerare posibilitatea de a lansa o procedură de corecție financiară în conformitate cu articolele 97

și 98 din regulamentul privind FEP și după cum se specifică mai departe prin Decizia C(2012)3876 a Comisiei din 25 iunie 2012.

Orientările specifice privind pregătirea și conținutul raportului final de control și a declarației de încheiere sunt stabilite în anexa III la prezentele orientări.

6. DISPONIBILITATEA ASISTENȚEI TEHNICE

Asistența tehnică a programelor operaționale din perioada de programare 2007-2013 este reglementată de articolul 46 alineatul (2) din regulamentul privind FEP. În conformitate cu prezentul articol, este posibil să se finanțeze activități de pregătire pentru perioada de programare 2014-2020. Totuși, aceste activități pregătitoare ar trebui să fie eligibile din punct de vedere material în cadrul normelor de eligibilitate naționale și ale Uniunii pentru perioada 2007-2013 și ar trebui să îndeplinească și criteriile de selecție ale programului operațional în cauză. Activitățile pregătitoare trebuie, de asemenea, să fie corespunzătoare, și anume ar trebui să existe o legătură clar demonstrabilă între activitățile propuse și pregătirile din statul membru pentru noua perioadă de programare.

Cu toate acestea, ar trebui subliniat faptul că scopul principal al asistenței tehnice pentru perioada curentă este gestionarea și punerea în aplicare a programelor operaționale pentru perioada 2007-2013.

7. SUME DEZANGAJATE

7.1. Dezangajarea automată

Toate sumele privind operațiunile care nu sunt declarate la încheiere vor fi dezangajate, cu excepția sumelor pe care autoritatea de certificare nu a fost în măsură să le declare ca urmare a unor operațiuni suspendate din cauza unor proceduri judiciare sau unei căi de atac administrative cu efect suspensiv (articolul 92 din regulamentul privind FEP(sau din motive de forță majoră [articolul 93 litera (c) din regulamentul privind FEP]).

Statul membru ar trebui să indice în raportul final privind punerea în aplicare și în declarația de încheiere suma referitoare la acele două operațiuni care nu a putut fi declarată la data de depunere a documentelor de încheiere.

7.2. Reconstituirea creditelor

În conformitate cu articolul 157 din Regulamentul (CE) nr. 1605/2002 al Consiliului privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), creditele dezangajate pot fi reconstituite în cazul unei erori evidente imputabile exclusiv Comisiei.

8. OPERAȚIUNI SUSPENDATE DIN CAUZA UNEI PROCEDURI JUDICIARE SAU A UNEI CĂI DE ATAC ADMINISTRATIVE CU EFECT SUSPENSIV

Pentru fiecare operațiune care face obiectul unei proceduri judiciare sau al unei căi de atac administrative cu efect suspensiv, statul membru trebuie să decidă, înainte de termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere pentru programul operațional, dacă operațiunea trebuie să fie (integral sau parțial):

- retrasă din program și/sau înlocuită de o altă operațiune eligibilă înainte de termenul limită;

- păstrată în program.

Exceptarea de la dezangajarea automată se aplică sumelor pe care autoritatea de certificare nu a fost în măsură să le declare Comisiei din cauza unor operațiuni suspendate ca urmare a unei proceduri judiciare sau a unei căi de atac administrative cu efect suspensiv, întrucât, după cum s-a menționat anterior, recuperările restante se referă la sumele declarate către Comisie.

Pentru operațiunile păstrate (articolul 92 din regulamentul privind FEP), statul membru trebuie să informeze Comisia cu privire la suma care nu a putut fi declarată în declarația finală de cheltuieli, astfel încât să se mențină un angajament deschis.

Atunci când solicită aplicarea articolului 93 din regulamentul privind FEP, este necesar ca statul membru să îndeplinească următoarele trei condiții:

- (a) să dovedească faptul că există o procedură judiciară/o cale de atac administrativă cu privire la o operațiune specifică;
- (b) să demonstreze că procedura judiciară sau calea de atac administrativă are efect suspensiv;
- (c) să justifice sumele, ceea ce va avea ca rezultat reducerea sumelor posibil vizate de dezangajarea automată.

Suspendarea nu are ca efect prelungirea datei finale de eligibilitate a cheltuielilor, astfel cum este prevăzută la articolul 55 alineatul (1) din regulamentul privind FEP.

Sumele maxime care urmează să fie plătite de către Comisie sau recuperate de la statele membre în ceea ce privește operațiunile suspendate constituie un angajament restant până când autoritățile naționale responsabile emit o decizie finală.

Statul membru ar trebui, prin urmare, să informeze Comisia cu privire la rezultatele procedurii judiciare sau ale căii de atac administrative respective. În funcție de rezultatul procedurilor judiciare, se vor mai efectua alte plăți, se vor recupera sumele deja plătite sau se vor confirma plăți deja efectuate. În cazul sumelor nerecuperabile, Comisia poate, la cererea statului membru, să convină prin decizie că partea Uniunii din pierdere ar trebui să fie suportată de la bugetul Uniunii Europene și să efectueze o plată suplimentară.

O listă a proiectelor suspendate păstrate în cadrul programului ar trebui să fie furnizată utilizându-se modelul din anexa 4 la orientări.

9. PLĂȚI SUSPENDATE

Problemele care stau la baza oricărei suspendări sau întreruperi a plăților intermediare în curs la momentul încheierii (articolul 89 din regulamentul privind FEP) vor fi examinate în cadrul evaluării declarației de încheiere. Plata soldului final va fi calculată de Comisie luând în considerare, dacă este cazul, corecțiile financiare care urmează a fi impuse statului membru, în conformitate cu articolele 97 și 98 din regulamentul privind FEP.

10. MONEDA EURO

Articolul 95 din regulamentul privind FEP stabilește modalitățile privind utilizarea monedei euro în gestionarea bugetară a FEP care sunt aplicabile la momentul încheierii.

Listă de anexe

Monitorizarea privind instrumentele de inginerie financiară în AIR_SFC2007

Proiecte nefuncționale

Orientări privind pregătirea raportului final de control și a declarației de încheiere

Proiecte suspendate

Anexa I**Modelul 1: Operațiunile instrumentelor de inginerie financiară puse în aplicare cu fondul de participare (secțiunile marcate cu * sunt opționale)**

Nr.	Informații/date necesare	Formatul datelor/informațiilor necesare	Observații
I. Descrierea și identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară la nivelul fondului de participare			
I.1	Fond de participare (denumire și sediu social)	text	
I.2	Statutul juridic al fondului de participare	////////////////////////////////////	
	persoane juridice independente care fac obiectul unor acorduri între partenerii de cofinanțare sau acționari	⊙	
	entitate separată de finanțare în cadrul unei instituții financiare	⊙	
I.2.1*	nume, statut juridic și sediu social al partenerilor de cofinanțare	text	*
I.3	Managerul fondului de participare	////////////////////////////////////	
	Banca Europeană de Investiții (BEI)	⊙	
	Fondul european de investiții (FEI)	⊙	
	instituție financiară alta decât BEI/FEI	⊙	
	alt organism	⊙	

I.3.1	numele, statutul juridic și sediul social al altui organism	text	
I.4	Procedura de selectare a managerului fondului de participare	////////////////////////////////////	
	atribuirea unui contract public în conformitate cu legislația aplicabilă privind achizițiile publice	☐	
	acordarea unui grant [în sensul articolului 36 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei]	☐	
	atribuirea unui contract direct către BEI sau FEI	☐	
I.5	Data semnării acordului de finanțare cu autoritatea de gestionare	ZZ/LL/AAAA	
I.6	Numărul de instrumente de inginerie financiară puse în aplicare în cadrul prezentului fond de participare	numărul	
II. Descrierea și identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară			
II.1	Instrumentul de inginerie financiară (denumirea și sediul social al firmei)	text	
II.2	Se încadrează la articolul 35, 36 sau 37 din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei?	////////////////////////////////////	
	(a) instrumente de inginerie financiară pentru întreprinderi	☐	
	(b) fonduri sau alte sisteme de stimulente care acordă împrumuturi, garanții pentru investiții rambursabile sau instrumente echivalente;	☐	

II.3	Tipul de produs financiar oferit de instrumentul de inginerie financiară beneficiarilor finali	////////////////////////////////////	
II.3.1	capital propriu	faceți click ☐	
II.3.2	împrumut	faceți click ☐	
II.3.3	garanție	faceți click ☐	
II.3.4	alte produse (subvenționarea ratei dobânzii, subvenții pentru comisioanele de garantare și măsuri echivalente)	faceți click ☐	
II.4	Gestionarul instrumentului de inginerie financiară (numele, statutul juridic și sediul social al firmei)	text	
II.5	Procedura de selectare a gestionarului instrumentului de inginerie financiară	////////////////////////////////////	
	atribuirea unui contract public în conformitate cu legislația aplicabilă privind achizițiile publice	☐	
	acordarea unui grant [în sensul articolului 35 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei]	☐	
	atribuirea unui contract direct către BEI sau FEI	☐	
II.7	Statutul juridic al instrumentului de inginerie financiară	////////////////////////////////////	
	persoane juridice independente care fac obiectul unor acorduri între partenerii de cofinanțare sau acționari	☐	
	entitate separată de finanțare în cadrul unei instituții financiare	☐	

III. Cuantumurile asistenței acordate din FEP și cofinanțarea națională plătită în contul instrumentului de inginerie financiară			
III.1	Cuantumul asistenței acordate instrumentului de inginerie financiară din programul operațional		
III.1.1	Program operațional	Text (nr. CCI și titlu)	
III.1.2	Axă prioritară	text	
III.1.3	Contribuție la fondul de participare	%	
III.2	Cuantumul asistenței la fondul de participare din acest program operațional	////////////////////////////////////	
III.2.1	Valoarea asistenței din partea FEP	////////////////////////////////////	
III.2.1.1*	cuantumul asistenței FEP angajate prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.1.2	Sume FEP plătite efectiv fondului de participare (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.2	Cuantumul cofinanțării naționale	////////////////////////////////////	
III.2.2.1*	Cofinanțare națională publică angajată prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.2.2	Cofinanțare națională publică plătită efectiv fondului de participare (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.2.3*	Cofinanțare națională privată angajată prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*

III.2.2.4	Cofinanțare națională privată plătită efectiv fondului de participare (în EUR)	numărul (suma)	
III.3*	Cuquantumul altor tipuri de asistență plătite fondului de participare în afara programului operațional (în EUR)	numărul (suma)	*
III.4	Costurile de gestionare plătite către fondul de participare [în sensul articolului 34 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei] (în EUR)	numărul (suma)	
III.5	Cuquantumul asistenței din fondul de participare	////////////////////////////////////	
III.5.1*	Cuquantumul resurselor fondului de participare angajate din punct de vedere juridic pentru instrumentul de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	*
III.5.2	Cuquantumul resurselor fondului de participare efectiv plătite în contul instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	
III.5.3	din care cuquantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
III.6	Costurile de gestionare plătite pentru instrumentul de inginerie financiară de către fondul de participare [în sensul articolului 34 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei] (în EUR)	numărul (suma)	
IV. Cuquantumurile asistenței acordate din FEP și cofinanțarea națională plătită de instrumentul de inginerie financiară			
IV.1	Cuquantumurile asistenței plătite beneficiarilor finali prin împrumuturi (per produs financiar)		
IV.1.1	Denumirea produsului	text	

IV.1.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip:	////////////////////////////////////	*
IV.1.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.1.2.1.2.	Întreprinderile cu mai puțin de 750 de angajați sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 35 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului.	numărul	
IV.1.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.1.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.1.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.1.2.5*	altele	numărul	*
IV.1.3*	Numărul contractelor de împrumut semnate cu destinarii finali	numărul	*
IV.1.4*	Valoarea totală a împrumuturilor angajate în cadrul contractelor semnate cu destinarii finali (în EUR)	numărul (suma)	*
IV.1.4.1*	din care contribuția pentru programul operațional	numărul (suma)	*
IV.1.5	Cuantumul total al asistenței pentru împrumuturi plătită efectiv beneficiarilor finali (în EUR)	numărul (suma)	
IV.1.5.1	din care cuantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
IV.1.6	Data semnării acordului de finanțare cu fondul de participare	ZZ/LL/AAAA	
IV.2	Cuantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin intermediul garanțiilor (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.2.1	Denumirea produsului	text	

IV.2.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.2.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.2.2.1.2.	Întreprinderile cu mai puțin de 750 de angajați sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 35 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului.	numărul	
IV.2.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.2.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.2.2.5*	altele	numărul	*
IV.2.3*	Totalul cuantumurilor asistenței blocate pentru contracte de garanție semnate (în EUR)	numărul (suma)	*
IV.2.4	Totalul cuantumurilor asistenței blocate pentru contracte de garanție pentru împrumuturi plătite efectiv (în EUR)	numărul (suma)	
IV.2.4.1	din care cuantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
IV.2.5*	Numărul de împrumuturi plătite efectiv în legătură cu contractele de garantare	numărul	*
IV.2.6	Valoarea totală a împrumuturilor plătite efectiv în legătură cu contractele de garantare (în EUR)	numărul (suma)	
IV.2.7	Data semnării acordului de finanțare cu fondul de participare	ZZ/LL/AAAA	
IV.3	Cuantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin investiții de fonduri proprii sau de capital de risc (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.3.1	Denumirea produsului	text	

IV.3.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.3.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.3.2.1.2.	Întreprinderile cu mai puțin de 750 de angajați sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 35 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului.	numărul	
IV.3.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.3.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.3.2.4*	altele	numărul	*
IV.3.3*	Numărul investițiilor realizate în conformitate cu acordurile semnate	numărul	*
IV.3.4	Valoarea totală a investițiilor realizate efectiv în conformitate cu acordurile (în EUR)	numărul (suma)	
IV.3.4.1	din care quantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
IV.3.5	Data semnării acordului de finanțare cu fondul de participare	ZZ/LL/AAAA	
IV.4	Cuquantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin alt tip de produs financiar (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.4.1	Denumirea produsului	text	
IV.4.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.4.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*

IV.4.2.1.2.	Întreprinderile cu mai puțin de 750 de angajați sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 35 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului.	numărul	
IV.4.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.4.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.4.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.4.2.5*	altele	numărul	*
IV.4.3	Sumă totală plătită efectiv destinatarilor finali (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4.3.1	din care cuantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4.4*	Numărul de produse furnizate efectiv destinatarilor finali	numărul	*
IV.4.5	Data semnării acordului de finanțare cu fondul de participare	ZZ/LL/AAAA	
IV.5	Indicatori	////////////////////////////////////	
IV.5.1*	Numărul de locuri de muncă create sau păstrate	numărul	*

Anexa I**Modelul 2: Operațiunile instrumentelor de inginerie financiară puse în aplicare fără un fond de participare (secțiunile marcate cu * sunt opționale)**

Nr.	Informații/date necesare	Formatul datelor/informațiilor necesare	Observații
II.A Descrierea și identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară			
II.1	Instrumentul de inginerie financiară (denumirea și sediul social al firmei)	text	
II.2	Se încadrează la articolul 35 sau 37 din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei?	////////////////////////////////////	
	(a) instrumente de inginerie financiară pentru întreprinderi	⊙	
	(b) fonduri sau alte sisteme de stimulente care acordă împrumuturi, garanții pentru investiții rambursabile sau instrumente echivalente;	⊙	
II.3	Tipul de produs financiar oferit de instrumentul de inginerie financiară beneficiarilor finali	////////////////////////////////////	
II.3.1	capital propriu	faceți click ☐	
II.3.2	împrumut	faceți click ☐	

II.3.3	garanție	faceți click ☐	
II.3.4	alte produse (subvenționarea ratei dobânzii, subvenții pentru comisioanele de garantare și măsuri echivalente)	faceți click ☐	
II.B Descrierea și identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară			
II.4	Gestionarul instrumentului de inginerie financiară (numele, statutul juridic și sediul social al firmei)	text	
II.5	Procedura de selectare a gestionarului instrumentului de inginerie financiară	////////////////////////////////////	
	atribuirea unui contract public în conformitate cu legislația aplicabilă privind achizițiile publice	☐	
	acordarea unui grant [în sensul articolului 36 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei]	☐	
	atribuirea unui contract direct către BEI sau FEI	☐	
II.7	Statutul juridic al instrumentului de inginerie financiară	////////////////////////////////////	
	persoane juridice independente care fac obiectul unor acorduri între partenerii de cofinanțare sau acționari	☐	
	entitate separată de finanțare în cadrul unei instituții financiare	☐	
II.6	Data semnării acordului de finanțare cu autoritatea de gestionare	ZZ/LL/AAAA	

III. Cuantumul asistenței acordate din FEP și cofinanțarea națională plătită în contul instrumentului de inginerie financiară			
III.1	Cuantumul asistenței acordate instrumentului de inginerie financiară din programul operațional		
III.1.1	Program operațional	Text (nr. CCI și titlu)	
III.1.2	Axă prioritară	Text (nr.)	
III.1.3	Contribuție la instrumentul de inginerie financiară	%	
III.2	Cuantumul asistenței acordate instrumentului de inginerie financiară din programul operațional		
III.2.1	Valoarea asistenței din partea FEP		
III.2.1.1*	Sume FEP angajate prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.1.2	Sumele FEP efectiv plătite în contul instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.2	Cuantumul cofinanțării naționale		
III.2.2.1*	Cofinanțare națională publică angajată prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.2.2	Cofinanțare națională publică plătită efectiv instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	

III.2.2.3*	Cofinanțare națională privată angajată prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.2.4	Cofinanțare națională privată plătită efectiv instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	
III.3*	Cuquantumul altor tipuri de asistență plătite în contul instrumentului de inginerie financiară în afara programului operațional (în EUR)	numărul (suma)	*
III.4	Costurile de gestionare plătite către instrumentul de inginerie financiară [în sensul articolului 34 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 498/2007 al Comisiei] (în EUR)	numărul (suma)	
IV. Cuquantumurile asistenței acordate din FEP și cofinanțarea națională plătită de instrumentul de inginerie financiară			
IV.1	Cuquantumul asistenței plătite beneficiarilor finali prin împrumuturi (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.1.1	Denumirea produsului	text	
IV.1.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip:	////////////////////////////////////	*
IV.1.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.1.2.1.2.	Întreprinderile cu mai puțin de 750 de angajați sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 34 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului.	numărul	

IV.1.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.1.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.1.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.1.2.5*	altele	numărul	*
IV.1.3*	Numărul contractelor de împrumut semnate cu destinatarii finali	numărul	*
IV.1.4*	Valoarea totală a împrumuturilor angajate în cadrul contractelor semnate cu destinatarii finali (în EUR)	numărul (suma)	*
IV.1.4.1*	din care contribuția pentru programul operațional	numărul (suma)	*
IV.1.5	Cuquantumul total al asistenței pentru împrumuturi plătită efectiv beneficiarilor finali (în EUR)	numărul (suma)	
IV.1.5.1	din care cuquantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
IV.2	Cuquantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin intermediul garanțiilor (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.2.1	Denumirea produsului	text	
IV.2.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.2.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.2.2.1.2.	Întreprinderile cu mai puțin de 750 de angajați sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 35 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului.	numărul	

IV.2.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.2.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.2.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.2.2.5*	altele	numărul	*
IV.2.3*	Suma totală blocată pentru contractele de garantare semnate (în EUR)	numărul (suma)	*
IV.2.4	Totalul cuantumurilor asistenței blocate pentru contracte de garanție pentru împrumuturi plătite efectiv (în EUR)	numărul (suma)	
IV.2.4.1	din care cuantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
IV.2.5*	Numărul de împrumuturi plătite efectiv în legătură cu contractele de garantare	numărul	*
IV.2.6	Valoarea totală a împrumuturilor plătite efectiv în legătură cu contractele de garantare (în EUR)	numărul (suma)	
IV.3	Cuantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin investiții de fonduri proprii sau de capital de risc (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.3.1	Denumirea produsului	text	
IV.3.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.3.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.3.2.1.2.	Întreprinderile cu mai puțin de 750 de angajați sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, astfel	numărul	

	cum se prevede la articolul 35 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului.		
IV.3.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.3.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.3.2.4*	altele	numărul	*
IV.3.3*	Numărul investițiilor realizate în conformitate cu acordurile semnate	numărul	*
IV.3.4	Valoarea totală a investițiilor realizate efectiv în conformitate cu acordurile (în EUR)	numărul (suma)	
IV.3.4.1	din care quantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4	Cuquantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin alt tip de produs financiar (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.4.1	Denumirea produsului	text	
IV.4.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.4.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.4.2.1.2.	Întreprinderile cu mai puțin de 750 de angajați sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, astfel cum se prevede la articolul 35 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului.	numărul	
IV.4.2.2*	IMM-uri	numărul	*

IV.4.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.4.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.4.2.5*	altele	numărul	*
IV.4.3	Suma totală plătită efectiv destinatarilor finali (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4.3.1	din care cuantumul asistenței din FEP (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4.4*	Numărul de produse furnizate efectiv destinatarilor finali	numărul	*
IV.5	Indicatori	////////////////////////////////////	
IV.5.1*	Numărul de locuri de muncă create sau păstrate	numărul	*

Anexa II

Orientări privind încheierea 2007-2013

Tabel de sinteză a proiectelor nefuncționale
(a se anexa la raportul final)

TITLU PO					
NUMĂRUL CCI					
PRIORITATEA	REFERINȚA PROIECTULUI	TITLUL PROIECTULUI	NUMELE BENEFICIARULUI/DESTINATARULUI	CHELTUIELILE CERTIFICATE PLĂTITE ¹⁾ (în EUR)	CONTRIBUȚIA UNIUNII (în EUR)

--	--	--	--	--	--

1) Totalul cheltuielilor certificate plătite pentru proiect

Anexa III

Orientări privind pregătirea pentru raportul final de control și declarația de încheiere

PREGĂTIRE ÎN VEDEREA ÎNCHEIERII

În pregătirea pentru încheiere, autoritățile de gestionare și organismele intermediare ar trebui:

- să analizeze declarațiile finale de cheltuieli din partea tuturor beneficiarilor în legătură cu cheltuielile efectuate până la sfârșitul anului 2015.
- să desfășoare controale de gestionare în conformitate cu articolul 59 litera (a) și litera (b) din regulamentul privind FEP și cu articolul 39 din regulamentul de punere în aplicare a FEP pentru a verifica eligibilitatea și regularitatea cheltuielilor;
- să se asigure că declarația finală de cheltuieli pentru program (care urmează să fie prezentată autorității de certificare cu mult înainte de termenul limită de 31 martie 2017) a fost și poate fi reconciliată cu înregistrările din sistemul contabil pentru program și că există o pistă de audit adecvată până la nivelul beneficiarului final, atât pentru fondurile din partea Uniunii, cât și pentru fondurile naționale;
- să verifice în declarația finală de cheltuieli pentru program sumele contribuției publice plătite efectiv beneficiarilor, în conformitate cu articolul 78 alineatul (1) și cu articolul 80 din regulamentul privind FEP;
- să stabilească dacă condițiile prevăzute la articolul 34 din regulamentul de punere în aplicare a FEP sunt îndeplinite, și anume în ceea ce privește instrumentele de inginerie financiară [astfel cum sunt definite la articolul 55 alineatul (8) din regulamentul privind FEP și la articolul 34 din regulamentul de punere în aplicare a FEP];
- să verifice dacă toate erorile/neregulile au fost corectate, în ceea ce privește:
 - controalele de gestiune efectuate în temeiul dispozițiilor menționate anterior;
 - auditurile de sistem efectuate de către autoritatea de audit și auditurile operațiunilor efectuate în conformitate cu articolul 42 din regulamentul de punere în aplicare a FEP;
 - verificările efectuate de autoritatea de certificare;
 - auditurile efectuate de către alte organisme naționale;
 - auditurile efectuate de către Comisia Europeană;
 - auditurile efectuate de către Curtea Europeană de Conturi.

Trebuie remarcat faptul că multe dintre punctele menționate anterior se referă la executarea sarcinilor, care trebuie să fie efectuate cu regularitate pe durata punerii în aplicare a programelor.

În pregătirea pentru încheiere, autoritatea de certificare ar trebui:

- să elaboreze cererea de plată a soldului final și o declarație de cheltuieli în conformitate cu articolul 77 din regulamentul privind FEP;
- să se asigure că există suficiente informații din partea autorității de gestionare pentru a putea să certifice exactitatea, eligibilitatea și regularitatea sumelor declarate;
- să se asigure că sunt îndeplinite condițiile de la articolul 60 [literale (b) - (f)] din regulamentul privind FEP, și anume că sumele recuperate se varsă la bugetul general al Uniunii Europene înainte de încheierea programului operațional sau, în cazul în care nu se întâmplă acest lucru, că acestea au fost luate în considerare în declarația finală de cheltuieli;
- să se asigure că toate erorile/neregulile au fost corectate și că recomandările și constatările auditurilor au fost puse în aplicare în integralitate;
- să solicite informații suplimentare și/sau să întreprindă verificări proprii în cazul în care este necesar;
- să întocmească decontul final privind sumele retrase și recuperate, în curs de recuperare și care nu pot fi recuperate, care trebuie furnizat până la data de 31 martie 2017, în conformitate cu articolul 46 alineatul (2) și anexa X la regulamentul de punere în aplicare a FEP;
- Este important ca cererea de plată a soldului final și o declarație de cheltuieli să fie transmise autorității de audit cu mult în avans (de exemplu, cu cel puțin trei luni înainte de termenul limită de 31 martie 2017), astfel încât acest organism să dispună de suficient timp pentru a-și realiza activitatea aferentă declarației de încheiere.¹⁰
- să elaboreze anexa la declarația de cheltuieli referitoare la instrumentele de inginerie financiară, astfel cum este prevăzut la articolul 34 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare a FEP.

La încheiere, autoritatea de audit ar trebui:

- să verifice dacă activitatea desfășurată de autoritatea de gestionare/organismele intermediare și de autoritatea de certificare în pregătirea pentru încheiere a acoperit în mod corespunzător punctele identificate mai sus;
- să se asigure că există suficiente informații fiabile de la autoritatea de gestionare, organismele intermediare și autoritățile de certificare pentru a fi în măsură să furnizeze un aviz în care să precizeze dacă declarația finală de cheltuieli prezintă corect, din toate punctele de vedere importante, cheltuielile efectuate în cadrul programului operațional, că cererea de plată a soldului

¹⁰ Decontul final privind sumele retrase și recuperate, sumele în curs de recuperare și sumele nerecuperabile ar fi pregătit la începutul anului 2017. În orice caz, acesta va fi înaintat autorității de audit în timp util pentru a permite acestei entități să efectueze verificările suplimentare necesare.

contribuției comunitare la programul în cauză este valabilă și că tranzacțiile subiacente care fac obiectul declarației finale de cheltuieli sunt legale și regulamentare;

- să verifice dacă toate erorile/neregulile au fost corectate, în ceea ce privește:
 - controalele de gestiune efectuate în temeiul dispozițiilor menționate anterior;
 - auditurile operațiunilor efectuate în conformitate cu articolul 42 din regulamentul de punere în aplicare a FEP;
 - auditurile efectuate de către alte organisme naționale;
 - auditurile efectuate de către Comisia Europeană;
 - auditurile efectuate de către Curtea Europeană de Conturi
- să se asigure că toate erorile detectate de autoritatea de audit în contextul auditului operațiunilor sunt analizate în conformitate cu orientările Comisiei privind tratarea erorilor detectate în rapoartele anuale de control¹¹. În special, „în cazul unei neregularități sistemice, statul membru își extinde investigațiile la toate operațiunile care pot fi afectate”¹²;
- să verifice dacă autoritatea de certificare a respectat condițiile prevăzute la articolul 60 [literele (b) - (f)] din regulamentul privind FEP, și anume că sumele recuperate sunt efectiv deduse înainte de încheierea programului operațional;
- să verifice dacă autoritatea de certificare a întocmit declarația finală privind sumele retrase și recuperate, în curs de recuperare și care nu pot fi recuperate în conformitate cu articolul 46 alineatul (2) și cu anexa X la Regulamentul (CE) nr. 498/2007. Autoritatea de audit trebuie să verifice dacă datele conținute în declarație sunt susținute de informațiile conținute în sistemul autorității de certificare și conțin toate neregulile care fac obiectul unei corecții financiare până la încheiere. Raportul final de control ar trebui să prezinte rezultatele controalelor efectuate de autoritatea de audit în acest sens și concluziile acestora cu privire la fiabilitatea și caracterul complet al declarației autorității de certificare, care trebuie depusă în conformitate cu articolul 46 alineatul (2). În cazul în care declarația finală privind sumele retrase și recuperate, sumele în curs de recuperare și sumele nerecuperabile nu este considerată fiabilă și/sau completă de către autoritatea de audit, acest aspect va fi considerat o deficiență gravă în sistemul de gestiune și control și ar putea fi supusă unor corecții financiare;
- să verifice în special următoarele aspecte cu privire la declarația de cheltuieli finală și cererea de plată finală:
 - prezentarea corectă a documentelor;
 - corectitudinea calculelor;

¹¹ Nota EFFC 87/2012 din 9/11/2012.

¹² Articolul 96 alineatul (4) din regulamentul privind FEP.

- reconcilierea declarațiilor finale cu declarațiile autorității de gestionare și ale organismelor intermediare;
 - compatibilitatea cu tabelele financiare aplicabile din ultima decizie în vigoare;
 - corespondența cu informațiile financiare, inclusiv informațiile privind neregulile, în cadrul raportului final privind executarea programului;
 - punerea în aplicare corectă a deducerilor pentru retragerile și recuperările menționate în declarațiile corespunzătoare privind sumele retrase și recuperate, în curs de recuperare și care nu pot fi recuperate [anexa X la Regulamentul (CE) nr. 498/2007].
- să verifice prezența în declarația de cheltuieli a anexei cu privire la instrumentele de inginerie financiară, astfel cum este prevăzut la articolul 34 alineatul (2) din regulamentul privind FEP.

În raportul final de control, autoritatea de audit ar trebui să descrie activitatea desfășurată cu privire la aspectele menționate mai sus și să ia în considerare următoarele:

- În cazul în care autoritatea de audit folosește lucrările efectuate de un alt organism național pentru a efectua misiuni de audit al sistemelor sau audit al operațiunilor, autoritatea de audit trebuie să aibă deplină încredere în calitatea activității realizate de către acest organism și acest lucru ar trebui menționat în mod clar în raportul de control final. În cazul în care autoritatea de audit nu are încredere deplină, raportul final va prezenta măsurile luate pentru a aborda această problemă și va stabili dacă acest fapt îi oferă autorității de audit asigurări rezonabile cu privire la faptul că activitatea de audit a fost efectuată în conformitate cu reglementările comunitare și naționale și cu standardele de audit acceptate la nivel internațional.
- Raportul final de control trebuie să furnizeze informații referitoare la urmărirea neregulilor.
- Raportul final de control ar trebui să prezinte pentru fiecare program:
 - ratele erorii anuale totale proiectate semnalate în fiecare an în rapoartele anuale de control (sau rata erorii revizuită, în cazul în care există, pentru raportul anual de control 2015) (coloana D din tabel pentru cheltuielile declarate și auditurile eșantioanelor);
 - rata erorii anuale totale proiectate care rezultă din auditurile operațiunilor desfășurate între 1 iulie 2015 și 31 decembrie 2016 și care acoperă cheltuielile declarate în 2015 și în 2016 (coloana D);
 - cuantificarea riscului pentru fiecare an (coloana E) care rezultă din: (i) aplicarea ratei erorii totale proiectate (astfel cum a fost prezentată în RAC) populației; sau (ii) aplicarea unei rate a erorii proiectate sau a unei rate fixe convenite cu Comisia în urma unei evaluări efectuate de aceasta;
 - alte cheltuieli auditate pe an (coloana H), și anume, cheltuielile din eșantionul complementar și cheltuielile pentru eșantionul aleatoriu care

- nu sunt incluse în anul de referință și valoarea cheltuielilor neeligibile aferentă (coloana I);
- quantumul tuturor corecțiilor financiare aplicate de statul membru (sumele aferente retragerilor și recuperărilor prezentate de statul membru în conformitate cu anexa X la regulamentul de punere în aplicare) în funcție de valoarea totală a cheltuielilor efectuate de beneficiari (coloana F);
 - quantumul riscului rezidual pentru fiecare an de referință (coloana G), rezultat din deducerea tuturor corecțiilor financiare menționate la punctul precedent (coloana F) de la cuantificarea riscului (coloana E);
 - rata riscului rezidual la încheiere, corespunzător sumei quantumurilor anuale de risc rezidual împărțite la suma cheltuielilor totale declarate la încheiere. ($K = G/A$)
- Avizul autorității de audit în declarația de încheiere ar trebui să fie elaborat luând în considerare orientările Comisiei privind tratarea erorilor detectate în rapoartele anuale de control. Aceasta înseamnă, în special, că autoritatea de audit poate să prezinte un aviz fără rezerve în cazul în care rata riscului rezidual la încheiere este sub nivelul pragului de semnificație (2 % din cheltuielile declarate). Un aviz cu rezerve este considerat necesar în cazul în care această rată a riscului este mai mare sau egală cu 2 %, cu excepția cazului în care statul membru întreprinde acțiunile corective necesare¹³ (astfel cum se prevede în secțiunile 5.3 și 5.4 din orientările menționate) pe baza respectivei rate a riscului, înainte de prezentarea declarației de încheiere Comisiei;
 - „Tabelul pentru cheltuielile declarate și auditurile eșantioanelor” care trebuie prezentate la punctul 9 din raportul final de control este următorul.

¹³ Pentru a obține un aviz fără rezerve, acțiunile corective vor trebui să asigure că rata riscului rezidual este sub nivelul pragului de semnificație.

TABEL PENTRU CHELTUIELILE DECLARATE ȘI AUDITURILE EȘANTIOANELOR

Anul de referință	Fond	Referința (Nr. CCI)	Programul	Cheltuieli declarate în anul de referință (A)	Cheltuieli în anul de referință, auditate pentru eșantionul aleatoriu (B)		Valoarea și procentajul (rata erorii) cheltuielilor neconforme din eșantionul aleatoriu ^[14] (C)		Rata erorii totale proiectate ^[15] (D)	Cuantificarea riscului ^[16] (E)	Corecțiile financiare aplicate de SM în conformitate cu valoarea totală a cheltuielilor efectuate de beneficiari ^[17] (F)	Cuantumul riscului rezidual (G= E-F)	Alte cheltuieli auditate (H) ^[18]	Valoarea cheltuielilor neconforme din alt eșantion de cheltuieli auditat (I)	Totalul cumulată al cheltuielilor auditate ^[19] ca procent din totalul cumulată al cheltuielilor declarate (J) = [(B)+(H)]/A
					Suma ^[20]	% ^[21]	Suma	%							
2007															
	FEP														
Subtotal pentru anul 2007 (în cazul unui sistem comun, același fond)															
2008															
	FEP														
Subtotal pentru anul 2008															

¹⁴ În cazul în care eșantionul aleatoriu se referă la mai multe fonduri sau programe, informațiile cu privire la valoarea și procentul (rata de eroare) cheltuielilor neconforme sunt furnizate pentru întregul eșantion și nu pot fi furnizate la nivel de program/fond.

¹⁵ Conceptul de rată a erorii totale proiectate se explică în secțiunea 2.6 privind eșantionarea (Nota EFFC nr. 87/2012 din 9/11/2012).

¹⁶ Cuantificarea riscului pe an (coloana E) rezultă din: (i) aplicarea ratei erorii totale proiectate (astfel cum a fost prezentată în RAC) populației; sau (ii) aplicarea unei rate a erorii proiectate sau a unei rate fixe convenite cu Comisia în urma unei evaluări efectuate de aceasta

¹⁷ Totalul din coloana (F) ar trebui să fie coerent cu sumele aferente retragerilor și recuperărilor prezentate de statul membru în conformitate cu anexa X la Regulamentul (CE) nr. 498/2007.

¹⁸ Cheltuielile din eșantionul complementar și cheltuielile pentru eșantionul aleatoriu care nu sunt incluse în anul de referință (pentru mai multe informații a se vedea nota EFFC nr. 0037/2009-EN privind rapoartele anuale de control și opiniile anuale).

¹⁹ Include atât cheltuielile auditate pentru eșantionul aleatoriu, cât și celelalte cheltuieli auditate.

²⁰ Valoarea cheltuielilor auditate.

²¹ Procentajul cheltuielilor auditate în raport cu cheltuielile declarate Comisiei în anul de referință.

(în cazul unui sistem comun de fonduri diferite)															
...															
2016															
TOTAL [²²]															
Rata riscului rezidual la încheiere															
(K) = (G)/(A)															

²² Sumele anuale raportate în coloana (A) ar trebui să fie egale cu sumele prezentate în respectivul raport anual de control în tabelul 9. Totalul din coloana (A) ar trebui să fie egal cu suma totală prezentată la încheiere în certificat, în declarația de cheltuieli și cererea de plată finală.

Anexa IV**Orientări privind încheierea 2007-2013****Tabel de sinteză a proiectelor suspendate
(a se anexa la raportul final)**

TITLU PO							
NUMĂRUL CCI							
PRIORITATE A	REFERINȚA PROIECTULUI I	TITLUL PROIECTULUI I	NUMELE BENEFICIARULUI/DESTINATARUL UI	CHELTUIELILE ELIGIBILE PLĂTITE DE BENEFICIAR ¹⁾ (în EUR)	CONTRIBUȚI A UNIUNII (în EUR)	PROIECTE SUSPENDATE DIN CAUZA PROCEDURILOR ADMINISTRATIVE *	PROIECTE SUSPENDATE DIN CAUZA UNOR PROCEDURI JUDICIARE*

1) Totalul cheltuielilor certificate plătite pentru proiect

* Puneți un X în coloana corespunzătoare

Anexa V

Orientări privind încheierea 2007-2013

Tabel de sinteză a proiectelor eşalonate

(a se ataşa la raportul final dacă se solicită de către Comisie)

TITLU PO						
NUMĂRUL CCI						
PRIORITATEA	REFERINȚA PROIECTULUI	TITLUL PROIECTULUI	NUMELE BENEFICIARULUI/DESTINATARULUI	CHELTUIELILE CERTIFICATE PLĂTITE ¹⁾ (în EUR)	CONTRIBUȚIA UNIUNII (în EUR)	A SE COMPLETA ÎN CONFORMITATE CU PERIOADA 2014-2020 DIN PO ²⁾

1) Totalul cheltuielilor certificate plătite pentru proiect.

2) Numele PO 2014-2020 în cadrul căruia se va finaliza a doua fază a proiectului.